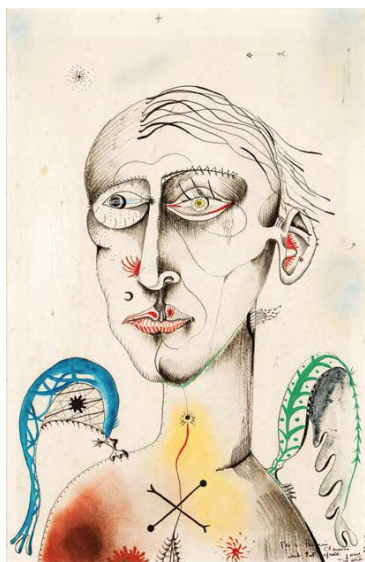

Joan Ponç. Diàbolo

3 de març – 27 de maig de 2018

«Tu, Joan Ponç, has descobert que trobar el meravellós allibera la ment, esmola els sentits i prova la nostra innocència.» J. V. Foix

Visionari i temperamental, Joan Ponç és un artista insular dins la història de l'art de la postguerra a Catalunya i a l'Estat espanyol. Ell llança la primera pedra de la renovació plàstica d'avantguarda després de la Guerra Civil, irrompent amb força en el panorama artístic dels anys quaranta del segle xx, i ben aviat crítics i poetes arriben a la conclusió que Ponç no s'assembla a ningú.

Joan Ponç mostra una pintura capaç d'explorar els racons més foscos i amagats de l'ésser humà. El caràcter únic i rar de la seva obra el mena a un aïllament i un silenci que el converteixen en un solitari, testimoni visceral de la penetració de la pintura en el misteri de la vida i de la mort com a experiència.

Joan Ponç, Autoretrat, 1949

© MACBA / Gasull fotografia,

© Adagp, Paris, 2018

«Diàbolo» fa referència al sentit lúdic de Joan Ponç i a l'ambivalència que el nom d'aquest joc malabar xinès té amb el del diable. El joc consisteix a fer girar un rodets i llançar-lo enlaira amb un cordill agafat a dos bastons, i permet diferents trucs. *Diàbolo* també és el títol d'un text de Joan Brossa, de 1945, il·lustrat per Ponç i publicat l'octubre de 1948 a *Dau al Set*, revista que funda juntament amb els pintors Antoni Tàpies, Modest Cuixart i Joan-Josep Tharrats, el poeta Joan Brossa i el filòsof Arnau Puig. El suport de J. V. Foix i de Joan Miró serà cabdal per al retrobament dels nous artistes amb l'avantguarda d'abans de la Guerra Civil.

Diverses suites consoliden la seva producció dels anys quaranta, com els *Dibuixos podrits*, els *Presagis*, els *Deliris* i les *Al·lucinacions*, a partir d'un automatisme que crea un món nou, fruit de la catarsi. És un temps d'oracles i conjurs, magicisme i demonisme, que s'exalça amb la nocturnitat i el maridatge entre les fonts literàries cultes del surrealisme i la cultura popular. Joan Ponç es retrata sovint com a Arlequí, i les seves pintures esdevenen màgiques i surreals, amb paisatges nocturns poblats d'estranyes personatges: faunes, copaltes, arlequins, ruïnes fantàstiques, cossos geomètrics i zoomorfismes imaginaris en paisatges despullats i metafísics.

Joan Ponç, Savis al capvespre, 1947

© Gasull fotografia, © Adagp, Paris 2018

Decebut dels companys de *Dau al Set*, el 1953 se'n va amb una recomanació de Joan Miró al Brasil, on roman deu anys. Les dificultats econòmiques el porten a crear una escola d'art, L'Espai, però també a destruir obra que ha de fer per guanyar-se la vida. Les suites *Caps* (1958-1959) i *Ocells* (c.

1961) revelen un misticisme a la recerca de la veritat i l'absolut. Amb aquesta última guanyarà el premi de dibuix de la VIII Biennial de São Paulo el 1965. La suite *Instruments de tortura* és el testimoni més viu de la seva crisi espiritual i econòmica. Malalt d'una diabetis mal diagnosticada, el 1962 retorna a Barcelona.

Joan Ponç pinta sempre de nit, ja des dels inicis a casa dels pares, en una habitació on només destacava una bombeta. La nocturnitat és inherent al treball de l'artista i s'associa a la mort: en la nocturnitat troba la llum que hi ha al fons de l'ésser. El 1966 s'instal·la a Cadaqués i inicia les seves suites geomètriques, cada cop més interessat per la ciència. Un retrat d'Einstein l'acompanya a l'estudi amb la fórmula $E = mc^2$ i una gran lupa és l'aliada del seu treball. L'ull esdevé el protagonista dels quadres, a causa de l'avançada diabetis que pateix.

La llum que emana de la nit acaba creant contorns puntejats i iridescents. La suite *Fons de l'ésser* (1975-1979) ens recorda les mesquineses humanes i l'hostilitat d'un món amenaçador. Ponç se'ns revela un miniaturista, il·luminador del llibre de la vida.

A l'inici dels anys vuitanta s'enfronta a la mort i a la ceguesa, i el Pirineu esdevé l'horitzó del seu univers vital: Cotlliure, Ceret i la Roca de Pelancà, on s'instal·la en una casa tocada per un llamp dalt d'un turó. A les sales d'espera dels hospitals pinta les 424 miniatures de les *Capses secretes*. Joan Ponç mor a Sant Pau de Vença (França) el 4 d'abril de 1984.

Pilar Parcerisas, Comissària de l'exposició

Exposició en col·laboració amb la Fundació Catalunya La Pedrera

Joan Ponç, *Nocturn*, 1950, © Gasull fotografia, © Adagp, Paris, 2018

Contacte de premsa:

Julie Chateignon
Tel.: (33) 04 68 87 97 38
julie.chateignon@musee-ceret.com

Museu d'Art Modern de Ceret

contact@musee-ceret.com
Tel.: (33) 04 68 87 27 76
www.musee-ceret.com
www.musee-ceret-expo.com
Trobeu-nos a [Facebook](#)

Horaris i dies d'obertura:

Del 3 de març al 27 de maig: obert cada dia de 10 h a 17 h. Dilluns tancat.
Preu: 8 €. Preu reduït: 6 €. Entrada gratuïta als menors de 12 anys.
La taquilla tanca 30 minuts abans que tanqui el museu.

